

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2P/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5421200831
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2022:5421200831.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou JUDr. Renátou Kňazúrovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti L.: 1/ N., nar. XX.XX.XXXX a 2/ E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, deti rodičov - matka: F. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. T. XXXX/XX, XXX XX N. L., právne zastúpená: D., advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo nám. 1661, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 53 029 623 a otec: M. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. T. XXXX/XX, XXX XX N. L., právne zastúpený: Advokátska kancelária Kováčik Legal, s.r.o., so sídlom Radlinského 1729, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 47 238 429, maloleté deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, o návrhu otca a matky na zvýšenie výživného, za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín,

rozhodol:

- I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/38/2018 zo dňa 26.07.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.07. 2019 vo výroku o výživnom na mal. deti L.: X/Dávida, nar. XX.XX.XXXX a X/Samuela, nar. XX.XX.XXXX tak, že otec M. L., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať mesačne na výživu mal. N. sumou 150,- eur a na mal. E. sumou 130,- eur vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Súd návrh matky vo zvyšnej časti zamietla.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí podala prostredníctvom právneho zástupcu na tunajší súd dňa 06.08.2021 návrh na zvýšenie výživného, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 2P/34/2021, avšak tomuto konaniu predchádzal návrh otca na zvýšenie výživného k mal. deťom L., doručený súdu dňa 29.06.2021a ktorý sa viedol pod sp. zn. 2P/28/2021. Nakoľko sa obidva návrhy týkali detí rovnakých rodičov s totožným predmetom konania, súd uznesením sp. zn. 2P/28/2021 zo dňa 11.08.2021 spojil vyššie uvedené konania na spoločné konanie, ktoré sa na tunajšom súde vedie pod sp. zn. 2P/28/2021.
2. Otec vo svojom podaní podanom prostredníctvom právneho zástupcu navrhol, aby súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 8P/38/2018 zo dňa 26.07.2019, ktorým bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené a ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave rodičovských práv a povinností. Konkrétne sa jeho návrh týkal zmeny výroku II. a to tak, aby bol súdom zaviazaný platiť na výživu mal. N. sumou 130,- eur a na mal. E. sumou 130,- eur mesačne. Zároveň požadoval, aby bol oslobodený od povinnosti uhrádzať výdavky spojené s bývaním v byte, čo odôvodnil tým, že predmetný byt je už toho času po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výlučnom vlastníctve matky mal. detí.
3. Matka vo svojom podaní taktiež navrhla, aby súd zmenil výrok rozsudku sp. zn. 8P/38/2018 zo dňa 26.07.2019 v časti týkajúcej sa výšky výživného a to tak, aby súd zaviazal otca mal. detí prispievať na výživu na mal. N. sumou 270,- eur a na mal. E. sumou 270,- eur. Tento návrh odôvodnila tým, že s rastúcim vekom mal. detí sa zvyšujú aj náklady s tým spojené. Ďalej uviedla, že mal. E. trpí vážnou obsedantno - kompulzívnou poruchou, ktorá si vyžaduje neustály dozor a vzhľadom k tomu nie je možné aby sa zamestnala. Matka v podanom návrhu taktiež žiadala, aby súd zmenil výrok rozsudku

v časti týkajúcej sa oprávnenia otca stretávať sa s mal. deťmi, a to tak aby otec nebol oprávnený sa stretávať s mal. N. a mal. E.. Túto časť podania odôvodnila tým, že stretnutia detí s otcom sú pre deti traumatizujúce, tie sa s ním ani nechcú stretávať a majú z neho strach. Tento dôvod podložila aj správou od sociálneho pracovníka, v ktorom sa uvádza, že v najlepšom záujme mal. detí je prihladiť na ich zdravotný stav minimalizovať, priam zakázať styk mal. detí s otcom.

4. Uznesením zo dňa 19.08.2021 ustanovil súd maloletým deťom kolízneho opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín.

5. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 14.09.2021, v ktorom rozhodoval o návrhu otca a matky na zvýšenie výživného a v konaní o návrhu matky na zákaz styku otca s mal. deťmi. Na pojednávaní boli prítomný otec s matkou a ich právny zástupcovia a tiež kolízny opatrovník.

6. Na tomto pojednávaní právny zástupca otca okrem iného uviedol, že keďže v rámci vypořádania BSM spoločný byt pripadol matke, v súčasnosti otec nemá vlastné bývanie, teda si musí zabezpečiť na kúpu bytu hypotekárny úver a pri terajšom stave, kedy musí uhrádzať náklady spojené s bytom v ktorom už nežije je to pre neho problém. K návrhu matky sa vyjadril, že jej návrh na zvýšenie výživného z časového hľadiska je zrejme reakciou na návrh otca s cieľom zafixovať terajší stav, aby čo najdlhšie bolo matke uhrádzané výživné aj náklady spojené s bývaním. Napokon vyjadril svoj nesúhlas aj so zákazom styku otca s mal. deťmi, tak ako to navrhla matka. Z tohto dôvodu navrhol, aby konanie ohľadne zmeny úpravy styku otca s mal. deťmi bolo vylúčené na samostatné konanie. Čo sa týka úpravy styku otca s mal. deťmi právny zástupca uviedol, že matka rôznymi obštrukciami v styku bránila, a až keď bol podaný návrh na výkon rozhodnutia, začala deti privádzať na ÚPSVaR a hoci sa úrad všemožne snažil, k realizácii styku nedošlo, pretože deti sa na chodbe otočili a odišli preč. Ohľadne zvýšenia výživného uviedol, že ak matka deklaruje výdavky na deti v sume okolo 1.154,- eur mesačne, tak nemôže ísť o jej osobné výdavky, pretože podľa jeho názoru nie je možné, aby takúto sumu vzhľadom na svoje príjmy uhrádzala. Matka taktiež neposkytuje informácie o zdravotnom stave mal. detí, čo však nerobila, resp. robila sporadicky, o čom svedčí tabuľka, ktorú súdu predložil spolu s výpismi z účtu. Napokon právny zástupca návrh matky na zvýšenie výživného a zákazu styku otca s mal. deťmi navrhol zamietnuť.

7. Právny zástupca matky tvrdenia otca spochybnil, nakoľko zo strany matky sa nejedná o účelový návrh. Ku návrhu na zvýšenie výživného uviedol, že hradí poplatky za užívanie bytu sa otec zaviazal v predchádzajúcom konaní z dôvodu, že deti potrebujú neustálu opateru vzhľadom na ich zdravotný stav, čo bráni matke zamestnať sa a nič na tom nemení skutočnosť, že došlo k vypořádaniu BSM. Matka vykonáva celodennú starostlivosť o deti, vzhľadom na ich zdravotný stav. Výšku výživného v sume 130,- eur mesačne na každé z mal. detí, ako navrhuje otec, považuje za neprimerane nízke, nakoľko bola deťom stanovená bezlepková a bezlaktózová diéta, s čím sú spojené vysoké finančné nároky a matka vzhľadom na jej zlú finančnú situáciu je odkázaná na dávky ako aj na výživné, ktoré má plniť otec. Taktiež k výške výživného uviedol, že sa medzičasom zmenili pomery, a to tak, že N. nastúpil na strednú školu, zdravotný stav u oboch detí sa zhoršil o čom súdu predložil potvrdenie o zdravotnom stave E. zo dňa 16.08.2021, kedy mu bol diagnostikovaný nádor v sánke a je potrebné operačné odstránenie, s čím súvisia ďalšie náklady. K časti návrhu na zákaz styku otca s deťmi uviedol, že vychádza zo skutočností, ktoré pretrvávajú dlhšiu dobu, keď matka v minulosti podala na otca trestné oznámenie pre podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, kde na strane poškodených vystupovala ona a mal. deti.

8. Otec uviedol, že pomery od posledného rozhodnutia súdu o výživnom sa zmenili aj u matky tým, že nadobudla byt v hodnote okolo 120.000,- eur, pričom on žije u svojej matky. Jeho príjem sa zvýšil, ale je to kvôli tomu, že pracuje na trojzmennú prevádzku a táto situácia je len dočasná. Súdu ďalej ozrejmil výdavky v sume 150,- eur, čo prispieva rodičom na domácnosť, 32,- eur telefón, poistenie 45,- eur, byt, v ktorom žije matka s mal. deťmi v sume 200,- eur, elektrina 50,- eur, výživné 220,- eur, stavebné sporenie 35,- eur, šetrenie 20,- eur a cestovné okolo 20,- eur mesačne. Ohľadne stretávania sa s chlapcami uviedol, že od 11.03.2019 chodieval na stretnutia ktoré mal sprostredkovať ÚPSVaR, resp. CDR Istebné, avšak ku stretnutiu nikdy fakticky nedošlo, pretože deti videl iba na chodbe a potom odišli preč, pričom bol svedkom toho, že keď stál na konci chodby, matka hovorila N.: „ Podme odtiaľto preč, tu sa nedá dýchať, pri ňom sa to nedá.“

9. Matka sa pripojila k vyjadreniam svojho právneho zástupcu, pričom uviedla, že jej príjem pozostáva z výživného a prídavku na dve deti, otec detí zatiaľ stále uhrádza náklady spojené s užívaním jej bytu a iný príjem nemá. K predloženým listinám predložila potvrdenie o platení ubytovania a stravy u mal. N., keďže tento nastúpil na strednú školu, čo je v sume v sume 81,48 eur za stravu a internát 35,- eur,

čo však uhradza jej brat so sestrou. Tiež uviedla, že jej zvýšené výdavky súvisia s bezlaktózovou a bezlepkovou stravou pre obe deti. Ďalej matka zdokladovala svoje výdavky, ktoré vynakladá v súvislosti so starostlivosťou o obe deti. K stretávaniu sa otca s mal. deťmi uviedla, že obe deti sa vyjadriili, že nechcú, aby im otec posielal správy, pričom mal. N. si zablokoval aj jeho číslo.

10. Súd o podanom návrhu právneho zástupcu rozhodol uznesením sp. zn. 2P/28/2021 zo dňa 20.10.2021 a to tak, že vylúčil konanie o návrhu matky na zmenu úpravy styku - zákaz styku otca s mal. deťmi, ktorý bol súčasťou návrhu matky zo dňa 06.08.2021 na zvýšenie výživného, na samostatné konanie.

11. Súd pokračoval v pojednávaní dňa 08.02.2022 za účasti otca, matky a ich právnych zástupcov, Okresnej prokuratúry Dolný Kubín a kolízneho opatrovníka. Súd sa oboznámil s doterajším priebehom pojednávania, podstatným obsahom vyšetrovacieho spisu OR PZ Dolný Kubín ČVS: ORP-121/1-VYS-DK-2019, oznámením Okresnej prokuratúry Dolný Kubín o jej vstupe do konania, lekáskymi správami od MUDr. Močiliakovej, MUDr. Regulyovej a MUDr. Naďa, uznesením, v ktorom bolo konanie o návrhu matky - zákaz styku otca s mal. deťmi vylúčené na samostatné konanie a správou ÚPSVaR Dolný Kubín. Otec súdu predložil potvrdenie o príjme za posledného polroka, výplatnú pásku za január 2022, výplatnú pásku za apríl 2020, potvrdenie o mesačnej platbe elektriny, potvrdenie o platení výživného, potvrdenie o úhradách spojených s bývaním, potvrdenie o platení životnej poisťky, potvrdenie o stavebnom sporení, potvrdenie o individuálnom sporení, potvrdenie o úhradách mobilného telefónu, ponuku Slovenskej sporiteľne na poskytnutie úveru na bývanie, ponuky realitných kancelárií na ceny bytov, ktoré sa založili do spisu ako jeho súčasť. Právny zástupca otca požiadal súd, aby vyžiadal od ÚPSVaR Dolný Kubín, doklad o skutočnosti, že matka poberá opatrovateľský príspevok na mladšieho syna.

12. Právny zástupca matky na tomto pojednávaní uviedol, že od posledného pojednávania sú príjmy matky rovnaké, avšak v blízkej dobe sa jej výdavok zvýši okúpu okuliarov a špeciálnych skiel, u E. sa zvýšili výdavky z dôvodu návštev súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva. Matka súdu predložila príjmový pokladničný doklad zo Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Dolnom Kubíne zo dňa 02.02.2022, potvrdenie o doplatení opatrovateľského príspevku v sume 2.978,- eur od úradu práce, ktorá suma jej bola vyplatená v októbri 2021. T.č. poberá opatrovateľský príspevok vyše 500,- eur. Matka uviedla, že E. sa po covide zhoršila artritída, preto je potrebné, aby užíval ďalší liek, čo však musí konzultovať s imunológom, pretože výrazne znižuje imunitu, preto by mal ísť na kompletne vyšetrenie do Bratislavy, a ak sa tak nestane do mesiaca E. začne užívať Sulfasalazin, kedy bude potrebné chodiť pravidelne laboratórne vyšetrenia a konzultácie do Martina. Pri mal. N. sa jej výrazne sa zvýšili výdavky na stravu, keď sa vzdelával doma nakoľko obaja chlapci sú už veľkí, potrebujú pravidelne a kvalitne jesť. V prípade, že v konkrétnom mesiaci minie financie ktoré má k dispozícii, teda má zvýšené výdavky, pomáhajú jej príslušníci rodiny. Tiež uviedla, že nad rámec výživného otec ničím neprispieva a deťom nekupuje žiadne darčeky, na čo otec uviedol, že dôvodom prečo nad rámec výživného nič nekupuje, je to, že s mal deťmi nie je v kontakte.

13. Súd vo veci návrhu otca a matky na zvýšenie výživného pokračoval v pojednávaní dňa 17.05.2022 za účasti otca, matky a ich právnych zástupcov, Okresnej prokuratúry Dolný Kubín a kolízneho opatrovníka. Na úvod sa súd oboznámil zo správou od ÚPSVaR Dolný Kubín, pre ktorú bolo predchádzajúce pojednávanie odročené. Z predmetnej správy je zrejme, že matka poberá peňažný príspevok na opatrovanie E. L. vo výške 608,44,- eur mesačne.

14. Právny zástupca otca súdu tiež predložil potvrdenie o príjme otca za obdobie november 2021 až apríl 2022, kde čistá mzda predstavuje 7.570,49 eur (mesačne 1.261,48 eur), ďalej súdu predložil aktuálnu ponuku úverov Slovenskej sporiteľne a.s. v troch variantách, ponuky realitných kancelárií na predaj 1-izbového bytu. Následne sa právny zástupca vyjadril, že na strane matky došlo k výraznej zmene príjmov, keďže v čase rozvodu okrem prídavku na dve deti nemala iný príjem, a teraz poberá opatrovateľský príspevok vo výške 608,44 eur mesačne a prídavok na dve deti. Je potrebné brať zreteľ na skutočnosť, že otec nežiada znížiť výživné, naopak, otec navrhuje zvýšenie výživného o 20,- eur na každé mal. dieťa mesačne, pričom ale žiada zbaviť ho povinnosti platiť za spoločné bývanie. Napokon spochybnil pravdivosť vyjadrení matky, a to z dôvodu, že najskôr zamlčala poberanie opatrovateľského príspevku, následne ho priznala vo výške 500,- eur a z predložených listinných dokladov je zrejme, že od 01.07.2021 príspevok na opatrovanie poberá v sume 608,44 eur mesačne.

15. Právny zástupca matky súdu predložil potvrdenie o príjme sumy opatrovateľského príspevku 660,20 eur, potvrdenie o úhrade okuliarov pre mal. deti spolu v sume 299,70,- eur, ambulantné správy mal. N., kde je podozrenie na glaukóm, čo bolo podľa matky aj potvrdené a N. musí absolvovať ďalšie vyšetrenia, ambulantnú správu mal. E. pre rovnakú diagnózu, kde do budúca prichádza do úvahy aj operatívna liečba, prehľad priemerných navýšení mesačných nákladov za spotrebu plynu pre byt o 21,- eur mesačne. Na danú skutočnosť ohľadne navýšenia plynu reagoval otec a spochybnil ju, nakoľko v byte je tento prívod (na varenie plynom) zablokovaný. Právny zástupca otca spochybnil potrebu kúpy drahých rámov na okuliare. Matka na dané vyjadrenia reagovala, a to tak že okrem iného uviedla, že rámy okuliarov neboli veľkou položkou, najdrahšie boli sklá, ktorých predpis je ale medicínskou záležitosťou a ohľadne glaukómu uviedla, že túto záležitosť si je možné overiť priamo u očnému lekárovi. V prípade, že by súd túto informáciu mienil overiť, matka dala súhlas na zverejnenie zdravotnej dokumentácie oboch mal. detí. Dňa 06.06.2022 majú mal. deti absolvovať špeciálne vyšetrenie na očnej klinike v Bratislave, kedy sa dozvie všetky informácie ohľadne liečby, ktorá súvisí s vnútroočným tlakom, po prípade či a v akých intervaloch budú mal. deti potrebovať operáciu očí. Súd pojednávanie prerušil za účelom pokusu kontaktovať očnú ambulanciu MUDr. Piklovej ÚV Ružomberoku, ktorú navštevujú mal. deti. Vykonaný pokus o telefonický kontakt v očnej ambulancii IV ÚVN Ružomberok bol bezvýsledný, preto súd pojednávanie odročil za účelom zistenia, či skutočne obe mal. deti trpia predmetným ochorením, keďže v lekárskej správe je odporúčanie zahájiť lokálnu antiglaukómovú terapiu.

16. Posledné pojednávanie súd vykonal dňa 19.05.2022, kedy sa súd oboznámil s doterajším priebehom pojednávania a oboznámil sa s úradným záznamom, kedy MUDr. Piklová, lekárka oftalmologickej ambulancie v Ružomberku, ktorú navštívili mal. deti L. uviedla, že pri špeciálnych vyšetreniach bolo zistené, že u detí badať určité trvalé aj chronické poškodenie očnému pozadia a očí, pričom spádovej oftalmologickej MUDr. Barnásovej bolo odporúčané preventívne zahájiť liečbu, ktorá spočíva v kvapkaní kvapiek, avšak stanovenie samotnej diagnózy je v kompetencii práve MUDr. Barnásovej. Z úradného záznamu súd taktiež zistil, že bola kontaktovaná pracovníčka VŠZP, ktorá uviedla, že hradenie poplatkov za liečbu za zdravotné úkony pri stanovenej diagnóze glaukóm je plne hradené z verejného zdravotného poistenia, pokiaľ sa jedná o zmluvného poskytovateľa zdravotnej služby.

17. Právny zástupca na ostatnom pojednávaní navrhol, aby súd návrhu vyhovel a zmenil pôvodný rozsudok v časti o výživnom tak, že zvýši výživné na sumu 130,- eur na každé z mal. detí s tým, že sa vypustí povinnosť otca uhrádzať náklady na spoločný byt, nakoľko došlo ku zmene pomerov u oboch rodičov, a to tak že otec je nútený si zaobstaráť vlastné bývanie a matke sa od posledného rozhodovania súdu o výživnom výrazne zvýšil príjem. K návrhu matky na zvýšenie výživného, uviedol, že nepreukázala taký nárast výdavkov, ktorý by odôvodnil zvýšenie výživného, navyše zo súpisu nákladov, ktoré matka uvádza, že mesačne platí, nekorešponduje s príjmami a položky sú tiež v prehnannej výške. Nepoprel diagnózy, ktoré sú potvrdené, avšak eviduje aj diagnózy, ktoré sa nepotvrdili, pričom sa domnieva, že matka sa snaží u súdu vzbudiť lútosť nad jej pomermi a vytvoriť pre seba výhodu pri určovaní výživného. Na základe uvedeného, návrh matky na zvýšenie výživného, spolu s výslovným súhlasom otca navrhuje zamietnuť.

18. Právny zástupca matky uviedol, zvýšenie výživného zo sumy 110,- na 130,- eur mesačne na každé z detí je nepostačujúce, rovnako nie je dôvodné ani pozbavenie platenia nákladov na bývanie zo strany otca, pretože matka akceptovala výšku výživného v pôvodnom konaní práve preto, že sa otec bude podieľať na platení nákladov spojených s bývaním v byte. Podľa jeho slov u mal. detí došlo ku zmene pomerov v tom, že mal. E. je žiakom 2. stupňa základnej školy a mal. N. je študentom strednej školy, s čím sú zvýšené náklady na štúdium v Banskej Bystrici. Zároveň obe deti musia prijímať bezlepkovú a bezlaktózovú stravu, čo sa premieta v cenách potravín. Tiež obe deti navštevujú psychiatra a špeciálneho psychológa, matka musí tieto terapie hradíť v súkromnom zariadení, keďže psychologovia v okolí sa nešpecializujú na diagnózu, ktorou trpí E.. Matka s deťmi navštevuje chiropraktika mimo Dolného Kubína, s čím sú taktiež zvýšené výdavky na dochádzku. E. je ZŤP a vyžaduje si celodennú starostlivosť, preto si matka nemôže zabezpečiť lepší príjem. Napokon právny zástupca uviedol, že otec predložil súdu len ponuky na kúpu bytu a prehľad úverov, nepredložil však žiaden dôkaz, z ktorého by bolo zrejmé, že má seriózny záujem o kúpu konkrétneho bytu. Na základe uvedeného v mene matky navrhol zvýšenie výživného u oboch mal. detí na sumu 190,- eur mesačne a zároveň ponechať povinnosť otca podieľať sa na výdavkoch spojených s predmetným bytom.

19. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd zrušil povinnosť otca podieľať sa na výdavkoch spojených s bývaním v predchádzajúcom spoločnom byte a tiež navrhol, aby súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. E. sumou 160,- eur mesačne a na mal. N. sumou 180,- eur mesačne

20. Prokurátor okrem iného uviedol, že má za to, aby súd v časti návrhu otca, ktorá sa týka zbavenia povinnosti prispievať na náklady spojené s bývaním v predchádzajúcom spoločnom byte vyhovel a zároveň navrhol, aby súd zvýšil výživné o 30,- eur na každé z mal. detí.

21. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 a 2 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa. .

23. Podľa § 78 ods. 1 až 3 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Pre rozhodovanie súdu o zvýšení výživného boli rozhodné nasledovné skutočnosti: Výživné pre maloleté deti slúži nielen na uspokojovanie ich výživy v užšom zmysle, ale aj na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných a ďalších potrieb dôležitých pre riadnu výchovu dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, náklady liečenia a pod.). Ich miera je rôzna podľa okolností konkrétneho prípadu a je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu, schopností, možností a spôsobu prípravy na budúce povolanie. Povinná osoba musí vždy, hoci aj na úkor svojho minima, zabezpečiť výživu dieťaťa. Obligatorným zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý zákon o rodine kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (uznesenie Ústavného súdu SR z 10.11.2011 sp.zn. IV. ÚS 489/2011). Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu, tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch. V rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu je vyjadrená zásada úmernosti životnej úrovne k životnej úrovni rodičov, aby aj zvýšené potreby, ktoré možno dieťaťu z príjmu povinného rodiča poskytnúť, boli zabezpečené výživným určeným v zodpovedajúcej miere. Porovnanie životnej úrovne rodiča a dieťaťa je založené na porovnaní dostupnosti uspokojovania potrieb rodiča a potrieb dieťaťa pri danej finančnej dispozícii. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého zo svojich rodičov. Cieľom ustanovenia § 62 ods. 5 ZoR je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom plní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo potreby iné. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý rodič dosahuje pri vyhlásení rozhodnutia (R 14/1996, R 30/1990).

25. Súd v danom prípade posudzoval obdobie pre prípadnú zmenu rozhodnutia o výživnom od 31.07.2019, t.j. od právoplatnosti posledného rozhodnutia o výživnom - rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/38/2018 zo dňa 26.07.2019, do času vyhlásenia rozsudku a skúmal či na strane rodičov alebo maloletých detí došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o výživnom. Sudca oboznámil s rozsudkom tunajšieho súdu 8P/38/2018, kedy bolo rozhodované o výživnom na mal. deti, rozsudkom tunajšieho súdu 5C/15/2020 o vyporiadaní BSM manželov,

potvrdením o základnej mesačnej mzde otca, čestným prehlásením Etely L., potvrdením o poberaní prídavku na dieťa matkou, potvrdením o návšteve školy mal. N. L., potvrdením o zdravotnom stave mal. E. L., potvrdením o úhrade stravného a ubytovania pre mal. N. na strednej škole, výpisom z účtu poisťovne N. L., výpisom z účtu poisťovne E. L., výpisom zo zdravotnej dokumentácie mal. E., ponukami realitných kancelárií na kúpu jednoizbového bytu v Dolnom Kubíne, ponukou úverov na bývanie SLSP, výpismi z účtu otca, potvrdeniami o platení výživného, rozhodnutím o priznaní peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je E. L., potvrdeniami o nákupe okuliarov pre mal. deti, pričom bolo zistené, že priemerný čistý mesačný príjem otca je 1.231,- eur, podľa čestného prehlásenia Y. L. jej prispieva na chod domácnosti, v ktorej spolu žijú sumou 150,- eur mesačne. Rozsudkom tunajšieho súdu sp zn. 8P/38/2018 bolo manželstvo účastníkom rozvedené a ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností bola schválená rodičovská dohoda, kedy mal. deti na čas po rozvedení boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu po 110,- eur mesačne na každé z mal. detí a zároveň sa zaviazal aj po rozvedení manželstva uhrádzať v plnom rozsahu výdavky v spoločnom byte v Dolnom L. na ul. M. T. XXXX/XX-XX, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť 31.07.2019. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Dolný Kubín je poberateľkou prídavku na obe deti matka, podľa rozhodnutia Strednej odbornej školy informačných technológií Banská Bystrica zo dňa 25.05.2021 bol mal. N. L. prijatý do prvého ročníka štvorročného vzdelávacieho programu študijného odboru správca inteligentných a digitálnych systémov v šk. roku 2021/2022. Mal. E. je pacientom ambulancie detskej psychiatrie v Liptovskom Mikuláši pre obsedantno-kompulzívnu poruchu, podľa potvrdenia Univerzitnej nemocnice Martin - chirurgickej stomatologickej ambulancie sa podrobil operácii odontogénneho nádoru v oblasti sánky vľavo (správa zo dňa 16.08.2021). Podľa výpisu z účtu matky, táto uhrádza za stravovanie mal. N. na strednej škole mesačne sumu 81,48 eur a za ubytovanie na internáte sumu 35,- eur. Podľa výpisu z účtu poisťovne VŠZP, ktorým je Dávid L. je zrejme, že tento sa zúčastnil viacerých lekárskech vyšetrení s predpismi liekov, rovnako tak mal. E.. Podľa potvrdenia ambulancie klinickej psychológie s mal. E. odborne pracuje Mgr. Katarína Regulová - psychológ. Podľa ponúk realitných kancelárií sa m2 bytu v Dolnom Kubíne predáva za 2.461,93 eur. V prípade, ak by si otec kupoval byt a čiastočne ho financoval z úveru na bývanie, tak podľa výšky úveru a doby splatnosti by splátka predstavovala s poplatkami 192,11 až 301,51 eur mesačne. Otec predložil potvrdenia o platení mobilného telefónu v sume 32,- eur mesačne, sporenia na rezervu v sume 20,-eur mesačne, sporenia v PSS v sume 35,- eur mesačne, životného poistenia 45,- eur, o platení nájomného v byte na ul. M. Hattalu XXXX/XX-XX v N. L. v sume 199,16 eur, o platení výživného v sume 220,- eur mesačne, o platení RTVS a elektriny v sume 44,64 eur. Z rozhodnutia ÚPSVaR Dolný Kubín č. DK1/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2021/15442 zo dňa 24.09.2021 vyplýva, že s účinnosťou od 01.05.2021 bol matke priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je E. L. a to za obdobie od 01.05.2021 do 30.06.2021 vo výške 576,74 eur mesačne a od 01.07.2021 vo výške 608,44 eur mesačne. Podľa potvrdení Fokus očná optika matka zakúpila obom synom okuliare za 181,90 a 299,70 eur. Podľa rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5C/15/2020 zo dňa 13.01.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.03.2021, spoločný byt bol prikázaný do výlučného vlastníctva matke, ktorá aj prebrala dlh zo záväzku zo zmluvy o hypotekárnom úveru s aktuálnym zostatkom 9.166,19 eur a zároveň jej bola uložená povinnosť zaplatiť otcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 34.783,33 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá suma bola otcovi vyplatená, čo účastníci konania potvrdili.

26. Súd mal za preukázané, že na strane obidvoch maloletých detí došlo za uvedené obdobie k zmene pomerov. Obidve deti sú t. č. vekovo staršie, u mal. N. nastala zmena v tom, že tento je už študentom strednej školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Tieto pritom súvisia aj s tým, že maloletý navštevuje strednú školu v Banskej Bystrici, teda nie v meste bydliska. Avšak v tomto prípade matka nepreukázala také dôkazy, ktoré by preukazovali odôvodnené výdavky v takej výške, ktoré by umožňovali určenie výživného v sume 270,- eur mesačne, tak ako matka žiadala vo svojom návrhu. Matka taktiež svoje zvýšené výdavky odôvodnila viacerými chorobami mal. detí. Tieto súd nespochybnil, ale zároveň nie všetky matkou tvrdené diagnózy boli potvrdené, pričom sa toto týka aj diagnózy tykajúcej sa glaukómu. Súd zároveň nespochybňuje, že v budúcnosti, liečba glaukómu potrebná bude, avšak toho času nie je relevantný dôkaz, že mal. deti touto diagnózou trpia. Súd taktiež podotýka, že ak by nastala situácia, a v budúcnosti by bola potrebná takáto liečba glaukómu, nakoľko sa jedná o mal. deti, tá je plne hrazená zo zdravotného poistenia. Z toho logicky vyplýva, že ani v tomto smere nebude mať matka do budúcnosti zvýšené výdavky. U mal. E. nastala zmena v tom, že ten je žiakom druhého stupňa základnej školy, s čím sú rovnako spojené zvýšené výdavky, no súd sa zamerlal na zvýšené výdavky, ktoré súvisia s návštevami maloletého v súkromnom psychologickom centre, ktoré matka súdu riadne preukázala. Pri určovaní samotnej výšky výživného vzal súd do úvahy pomery, schopnosti a možnosti rodičov, t.j. ich príjmy a výdavky a zmenu týchto pomerov od júla 2019. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že na strane matky

došlo k zmene pomerov tak, že v čase rozhodovania o výške výživného v rozvodovom konaní matka poberala len prídavok na dve deti, t. č. sa však jej príjem zvýšil o opatrovateľský príspevok o cca 650,- eur mesačne. Súd konštatuje, že na strane otca sa pomery zmenili len dočasne, keď krátkodobo sa jeho príjem zvýšil, t.č. však nie je výrazne vyšší, ako v predchádzajúcom konaní. Ďalším dôvodom prečo súd rozhodol, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku je skutočnosť, že medzičasom došlo k vyporiadaniu BMS, a to rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 5C/15/2020 zo dňa 13.01.2021, právoplatným dňa 16.05.2020, kedy nehnuteľnosť, ktorou bol spoločný byt, bola prikázaná do výlučného vlastníctva matky. Na základe tejto skutočnosti nie je dôvodné, aby výdavky spojené s bývaním v byte, v ktorom otec už nie je spoluvlastníkom a v ktorom ani nežije (a od rozvodu nežil), uhrádzal v celom rozsahu, tak ako bol zaviazaný rozsudkom v rozvodovom konaní. V tomto prípade súd bral do úvahy aj skutočnosť, že otec v rámci pojednávania predložil súdu len ponuky na kúpu bytu a prehľad úverov, ktoré mu môžu byť poskytnuté, nepredložil však žiaden dôkaz týkajúci sa prípadne uzavretia zmluvy o budúcej kúpnej zmluve, z ktorej by bolo zrejmé, že má seriózne záujem o kúpu konkrétneho bytu.

27. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že oproti poslednému rozhodnutiu súdu o výživnom je možné toto zvýšiť o sumu 40,- eur na mal. N. a o sumu 20,- eur na mal. E.. Návrh matky v časti výživného tak považoval súd za dôvodný len sčasti, t.j. navrhovanú sumu výživného 270,- eur na mal. N. a 270,- eur na mal. E. považuje za neprimeranú, resp. nesúladnú s príjmami, odôvodnenými výdavkami a reálnymi možnosťami otca, a zároveň neadekvátnu k aktuálnym potrebám maloletých detí, preto v prevyšujúcej časti jej návrh zamietol. Keďže súd rozhodol o zvýšení výživného pre obidve maloleté deti a zároveň oslobodil otca od povinnosti uhrádzať v plnom rozsahu výdavky spojené s bývaním, ktorého je vlastníčkou matka, došlo tak ku zmene rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/38/2018 zo dňa 26.07.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.07.2019 vo výroku o výživnom na mal. deti L.. O prípadnom zameškanom výživnom súd nerozhodoval, pretože obaja rodičia žiadali rozhodnúť o zvýšení výživného počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, nie odo dňa podania návrhu ktorýmkoľvek z nich.

28. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

30. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže zo strany účastníkov konania návrh na náhradu trov konania nebol podaný.

32. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)).

Podľa § 355 ods.1) CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 361 ods. 1), ods. 2) CSP prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. Prokurátor môže do konania vstúpiť aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 362 ods. 1), ods. 2) CSP Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1) CSP:

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2) CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1) CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2) CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Podľa § 376 ods. 1) CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.